

На основу члана 6. и члана 28. Закона о заштити од пожара ("Службени гласник РС " бр. 111/2009 и 20/2015), члана 57. став 1 тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС" број 72/2009, 52/2011, 55/2013 и 35/2015-аутентично тумачење) и члана 35. тачка 1) Статута Основне школе "Радоје Домановић" у Нишу Школски одбор Основне школе "Радоје Домановић" у Нишу на седници одржаној дана 29.04.2015. године је донео

ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА У ОШ "РАДОЈЕ ДОМАНОВИЋ" У НИШУ

1. Основне одредбе

Члан 1.

Правила заштите од пожара (у даљем тексту : Правила) у ОШ "Радоје Домановић" у Нишу (у даљем тексту : Школа), ради унапређења заштите од пожара и спречавања и отклањања опасности и последица од пожара у објекту Школе, обухватају :

- организацију процеса рада на начин да ризик од избијања и ширења пожара буде отклоњен, а да у случају његовог избијања буде обезбеђена безбедна евакуација људи и имовине и спречено његово ширење;
- заштиту од пожара, у зависности од категорије објекта, са потребним бројем лица оспособљених за обављање послова заштите од пожара;
- План евакуације и упутства за поступање у случају пожара;
- начин оспособљавања запослених за спровођење заштите од пожара;
- права, обавезе и одговорности запослених за спровођење превентивних мера заштите од пожара;
- прорачун максималног броја људи који се могу безбедно евакуисати из објекта Школе;
- и друга питања од значаја за заштиту од пожара.

Члан 2.

Заштита од пожара обухвата скуп мера и радњи нормативне, управне, организационо-техничке, превентивне, образовне, информативно-васпитне и друге природе које се предузимају у Школи ради спречавања избијања, ширења и гашења пожара.

Члан 3.

Заштита од пожара организује се и спроводи непрекидно у Школи, у складу са Законом о заштити од пожара (у даљем тексту : Закон), прописима донетим на основу Закона и одредбама ових Правила и других општих аката.

Школа у оквиру Школског програма, у циљу стицања знања, вештина и навика неопходних за унапређивање и учвршћивање позитивних ставова и понашања значајних за заштоту од пожара деце и ученика, утврђује и спроводи програм едукације о заштити од пожара.

Члан 4.

За обављање послова спровођења мера заштите од пожара са потребним бројем лица стручно оспособљених за спровођење мера заштите од пожара и обезбеђеном адекватном опремом и уређајима за гашење пожара Школа уговором ангажује правно лице које испуњава прописане услове и има овлашћење Министарства унутрашњих послова за обављање ових послова.

2. Организација процеса рада у циљу отклањања ризика настанка пожара

Члан 5.

Школа је установа у којој се обавља делатност предшколског васпитања и образовања и основног образовања и васпитања.

Објекат Школе се налази на једној локацији и функционалне целине су јасно подељене по етажама и просторијама.

Опасност од избијања пожара постоји у свим просторијама Школе, од суседних објеката и простора.

Узроци пожара и експлозија могу бити : отворени пламен и загрејани предмети (нпр. пушење, неконтролисано загревање и сл.), топлота од електричне енергије (нпр. преоптерећење електричних инсталација и сл.), заваривање на привременим местима ако се не поступа према прописима, пражњење атмосферског електрицитета (нпр. удар грома) и друго.

У случају пожара штетни продукти сагоревања су од сагоревања чврстих материја од намештаја, папира, грађевинских конструкција, сагоревања течних запаљивих течности, запаљивих гасова и возила. Очекивана штетност је од угљен-диоксида као продукта потпуног сагоревања и угљен монооксида као продукт непотпуног сагоревања. Највећу опасност представља дим.

Обзиром на број људи (деце, ученика и запослених), распоред просторија и дужину евакуационих путева опасност од пожара за људе је различита јер зависи од места избијања пожара, распореда просторија и спратности објекта. Отежана евакуација и већа опасност за људе постоји на спратовима.

Пожари у Школи немају штетни утицај на животну средину.

Члан 6.

У Школи су изведене следеће инсталације :

- електро инсталација према технолошкој шеми и пројектној документацији, где је снабдевање струјом из градске мреже кабловима постављеним у зиду, а електрично осветљење је изведено светиљкама прилагођеним намени просторије;
- водоводна мрежа са снабдевањем из градске водоводне мреже;
- централно грејање из градске топлотне мреже, а преко грејних тела радијатора;
- систем за заштиту од атмосферског пражњења ради заштите од удара грома и уземљење.

3. Мере заштите од пожара и експлозија

Члан 7.

У објекту Школе, као и на просторима око ње, примењују се следеће мере заштите од пожара :

- 1) при пројектовању и извођењу радова, адаптација и реконструкција на постојећем

објекту, пројектовању и изградњи нових објеката, уградњи уређаја и опреме, одржавању објекта и слично, примењују се Законом прописани технички нормативи и стандарди заштите од пожара;

2) објекат мора бити снабдевен хидрантима, ватрогасним апаратима и другом прописаном опремом и уређајима за гашење пожара, а број, врста и локација ових средстава утврђују се планом заштите од пожара односно другим одговарајућим актом или одлуком директора, у складу са прописаним техничким нормативима и стандардима за заштиту од пожара;

3) електричне, вентилационе, топлотне, громобранске, канализационе и друге инсталације и уређаји у Школи морају се извести, односно поставити тако да не представљају опасност од пожара;

4) уређаји, опрема и средства за гашење пожара постављају се на приступачна и видљива места, где су видно означена посебним ознакама, у објекту Школе, на сваком спрату, односно посебној целини, и могу се користити само за потребе локализовања и гашења пожара;

5) уређаји, опрема и средства намењена за гашење пожара, као и уређаји и инсталације за аутоматску дојаву и сигнализацију пожара, могу се користити само ако одговарају важећим домаћим стандардима, а ако ти стандарди не постоје само по добијању атеста од овлашћене стручне организације;

6) уређаји, опрема и средства за гашење пожара, као и уређаји и инсталације за аутоматску дојаву и сигнализацију пожара, одржавају се у исправном стању и о томе се води уредна евиденција;

7) забрањено је уношење и држање запаљивих течности, гасова, експлозивних и других лако запаљивих материјала у просторије Школе, а уколико постоји потреба да се нека од наведених материја унесе у Школу то се може учинити само уз сагласност директора Школе;

8) забрањено је држање, односно рад са отвореним пламеном, ужареним предметима и алатом који варничи;

9) забрањено је прање и одмашћивање машина и уређаја бензином;

10) складиштење канцеларијског материјала и архивских докумената врши се уз строго вођење рачуна о удаљености од сијаличних грла, слободних прилаза местима за искључење електричне струје и ватрогасним апаратима;

11) уређаји за осветљавање, утикачке направе, стабилни, помоћни, покретни и преносни електрични уређаји, каблови и проводници, разводни ормани, склопке и осигурачи се користе и одржавају према упутству произвођача;

12) рачунари и друга опрема се користи и одржава према упутству произвођача;

13) истрошени материјал, делови намештаја и други отпадни материјал се износе из радних просторија и одлажу на за то одређена места по одлуци директора;

14) употреба решоа, грејалица и других термоелектричних апарата се употребљавају само по одлуци директора и у току рада се морају контролисати и не остављати без надзора и обавезно искључити након употребе;

15) означени пролази и излази за евакуацију морају бити увек слободни за несметан пролаз и евакуацију угрожених лица и имовине;

16) забрањено је ложење отворене ватре и спаљивање биљних и других остатака у Школи и школском дворишту.

Запослени у чије послове спада старање о одржавању појединих инсталација и уређаја из става 1 овог члана дужни су да врше контролу исправности и правилног функционисања уређаја и инсталација, тако да у случају оштећења не изазову пожар у објектима.

Члан 8.

У објекту Школе, као и у школском дворишту, забрањено је пушење.

У деловима Школе у којима се евенуално држе или користе запаљиве течности,

картонска и дрвена амбалажа и други лако запаљиви материјал, забрањена је : пушење, употреба отворене ватре, светиљки са пламеном и средстава за паљење, употреба алата који варничи, коришћење грејних уређаја са усијаном површином, као и држање и смештај материјала који је склон самозапаљењу.

Смештај и чување запаљивих течности и гасова, експлозивних и других лако запаљивих материја може се вршити само у посебним магацинским просторијама Школе које су изграђене у ту сврху према прописима о смештају и чувању тих материја.

У просторијама у којима се при раду употребљавају материје из претходног става, исте се држе у прописаним посудама и количини потребној за дневну употребу, тј.употребу у једној смени.

О мерама забране из ставова 1 и 2 овог члана на видном месту обавезно се истичу одговарајућа упозорења или знаци забране.

Члан 9.

Рад са отвореном ватром и уређајима са усијаним површинама, апаратима за заваривање, резање и лемљење може се обављати у просторијама тек пошто се претходно прибави одобрење и предузму мере заштите од пожара и обезбеде средства за гашење пожара.

Пре отпочињања радова из става 1. овог члана, руководилац радова обавестиће диркатора школе или лице одговорно за послове заштите од пожара о месту и времену обављања тих радова, које ће издати писмено одобрење за извођење радова и наложити мере које се претходно морају предузети.

Члан 10.

Ускладиштење материјала у магацину и другим просторијама Школе врши се у складу са важећим прописима и стандардима, с тим што се посебно води рачуна да се обезбеде несметани пролази и одговарајуће растојање ускладиштеног материјала од извора енергије.

Члан 11.

Пуњење резервоара течним горивима може се вршити само у присуству лица одговорног за послове заштите од пожара.

Цевни систем који служи за довод течног горива у котларницу или друге уређаје мора бити изведен и одржаван тако да спречава изливање и отицање горива ван вода.

Посуде за прихватање евентуално изливених течности морају се држати чисто, уз редовно прањење, а отвори за дренажу морају се стално контролисати.

Котларница Школе чисти се према одговарајућим прописима и стандардима о чему се сачињава посебан записник.

Члан 12.

На тавану Школе, котларници, ходницима и другим просторима забрањено је држање било каквог материјала и опреме, изузев опреме и средстава за гашење пожара.

Запаљиве течности не смеју се преко канализационе мреже одводити у главну канализациону мрежу.

Члан 13.

Прилазни путеви, улази, излази, пролази и степеништа у Школе морају бити увек слободни за несметан пролаз.

Средства за гашење пожара морају се налазити на означеним, видним и приступачним местима, тзв. пожарним пунктовима, у просторијама и ван њих, и увек бити у исправном стању.

Исправност апарата и уређаја за аутомарско откривање и дојаву пожара, гашење пожара, детекцију експлозивних и запаљивих гасова, инсталација у зонама опасности од експлозије, инсталација за одвођење дима и топлоте, инсталација хидрантске мреже за гашење пожара, као и мобилних апарата за гашење пожара мора се контролисати на сваких шест месеци од стране овлашћеног правног лица.

Рад са запаљивим материјама и вршење других пожарно опасних радњи изван просторија које су за такве радње намењене може се дозволити само под условом да су предузете одговарајуће мере заштите од пожара.

4. План евакуације и упутства за поступање у случају пожара

Члан 14.

За случај пожара и других несрећа стручно лице израђује План евакуације и упутство о поступању у случају пожара (у даљем тексту : План).

План се састоји од текстуалног и графичког дела.

Текстуалним делом се утврђује :

- процену угрожености;
- начин откривања опасности и дојава;
- начин извођења евакуације и спасавања;
- места на која ће се људи евакуисати;
- опрема за евакуацију и спасавање;
- људи који ће водити евакуацију и спасавање.

Графички део (цртеж) Плана садржи цртеж и текстуални део (табле евакуације плана и поступка у случају пожара).

На цртежу се приказује ситуациони план објеката, прилазни путеви, зборна места, распоред просторија објекта са називима, ходници, степеништа и евакуациони излази. У основама спратова уцртавају се правци кретања угрожених лица - главни и алтернативни правци до излаза, места и распоред мобилне ватрогасне опреме и хидраната, други корисни подаци и легенда са значењем знакова и симбола на цртежу.

Текстуални део садржи упутство о поступку за случај када се открије пожар и чује пожарни аларм.

У Школи се обавезно на видно место постављају табле плана евакуације и поступка у случају пожара, са јасно уцртаним местима где се налазе путеви евакуације.

Члан 15.

Евакуација обухвата организовани начин напуштања просторије, пре него што наступи угрожавање живота и здравља људи, што може изазвати пожар и други изненадни догађај, чији је наступ и штетне последице могуће предвидети.

Под спасавањем се подразумева организовано спровођење радњи којим се особама затеченим у угроженим просторијама пружа помоћ, када ради околности насталих изненадним догађајем, сами не могу напустити просторије и зграду, а да при том не доведу у опасност свој живот.

Евакуација спасавања спроводи се у случајевима изненадних догађаја. Изненадни догађаји могу угрозити сигурност људи у Школи па се мора организовати брза и ефикасна евакуација у случају њихових настанка. Сваки запослени поступа према Плану евакуације и спасавања.

5. Начин оспособљавања запослених за спровођење заштите од пожара

Члан 16.

Оспособљавање запослених за спровођење заштите од пожара врши се према Програму основне обуке запослених који доноси директор, по прибављеној сагласности надлежног министарства.

Основна обука из области заштите од пожара организује се за све запослене одмах по ступању на рад, а најкасније у року од 30 дана од дана ступања на рад.

Основну обуку и практичну проверу знања запослених обављају правна лица из члана 56. Закона о заштити од пожара и лица која раде на пословима заштите од пожара, у складу са законом.

Садржајем Програма основне обуке обезбеђује се стицање неопходних теоретских и практичних знања :

- о мерама заштите од пожара - општим и специфичним за поједине послове и процес рада;

- о садржини законских решења, прописа донетих на основу закона, техничких норматива и других одредаба;

- о садржини ових Правила, а посебно правима, дужностима и одговорностима запослених у спровођењу заштите од пожара, начину руковања апаратима, опремом и средствима за гашење пожара, поступком у случају пожара и другим правилима.

Програм основне обуке заснива се на непосредним опажањима извора опасности и специфичностима процеса рада у Школи и мера заштите од пожара који се морају предузимати.

Члан 17.

Циљ извођења обуке запослених је стицање неопходних теоретских и практичних знања из области заштите од пожара.

Обука се изводи путем семинара, предавања, консултација, практичних вежби и других видова обуке.

Члан 18.

По извршеној обуци запослених обавезно се спроводи поступак провере знања и оспособљености запослених.

Провера знања односно оспособљености врши се : путем тестова, усменим испитивањем и провером практичне обучености.

Провера знања запослених врши се једном у три године.

Члан 19.

О провери знања запослених сачињава се записник и води одговарајућа евиденција.

Члан 20.

Запослени су дужни да присуствују обуци и провери знања из области заштите од пожара.

Запослени може изостати са обуке и провере знања само у оправданом случају, након чега је дужан да накнадно приступи обуци и провери знања.

Члан 21.

Запослени који не задовољи на провери знања дужан је да се накнадно, а најкасније у року од 30 дана од дана извршене провере, подвргне поновној провери знања.

Сматраће се да запослени не испуњава услове за даљи рад на пословима свог радног места, ако и на поновној провери знања запослени не покаже задовољавајуће резултате.

6. Права, обавезе и одговорности органа и запослених за спровођење превентивних мера заштите од пожара

Члан 22.

Школски одбор Школе у области организовања, спровођења и унапређења заштите од пожара, поред послова и задатака који су му законом стављени у надлежност, врши и следеће послове и задатке :

- доноси Правила заштите од пожара и друге акте који се односе на заштиту од пожара уколико та обавеза произилази из закона и позаконских протиса;
- остварује увид у стање организације заштите од пожара и степена безбедности и предузима потребне мере у циљу унапређивања заштите од пожара;
- разматра инспекцијске и друге налазе и предузима мере да се утврђени недостаци отклоне у датим роковима и пружа помоћ директору да се обезбеде потребна средства за спровођење мера заштите од пожара;
- обавља и друге послове и задатке који доприносе унапређивању заштите од пожара.

Члан 23.

Директор Школе у вршењу послова заштите од пожара има следећа права и обавезе :

- стара се о спровођењу мера заштите од пожара утврђених законом и другим прописима, овим Правилима и другим општим и појединачним актима Школе из ове области;
- предузима потребне мере ради усаглашавања рада Школе са важећим законским прописима о заштити од пожара и стара се о унапређењу заштите од пожара, прати законске прописе, остварује стални увид у стање противпожарне заштите и безбедности објекта, људи и имовине у њима и благовремено предузима потребне мере ради отклањања уочених недостатака и спречавања наступања нежељених последица;
- врши стални надзор на радом запослених и обезбеђује њихову приправност и обученост;
- стара се о исправности и размештају уређаја, опреме и средстава за гашење пожара;
- обезбеђује припрему и благовремено доношење Правила о заштити од пожара и других аката из ове области;
- у случају избијања пожара организује његово гашење, спасавање људства и материјалних добара и предузима друге хитне и потребне мере;
- сарађује са надлежним инспекцијским и другим органима из ове области;
- стара се о уредном и потпуном вођењу евиденција из области заштите од пожара и других евиденција;
- указује запосленима у Школи на потребу придржавања прописаних мера заштите од пожара и у складу са тим предузима одговарајуће мере;
- редовно извештава запослене и Школски одбор о свим уоченим појавама, променама и проблемима из области заштите од пожара и с тим у вези предлаже предузимање конкретних мера;
- предлаже Школском одбору разматраће појединих питања из области заштите од пожара и предузима одговарајуће мере за њихово решавање;

- обавља друге послове који произлазе из закона и других прописа из ове области, као и послова који му се наложе.

У вршењу дужности из става 1 овог члана директор је овлашћен да :

- врши непосредну контролу спровођења утврђених или наложених мера заштите од пожара;

- удаљи запосленог Школе са радног места ако оцени да је под утицајем алкохола, наркотика и сличних средстава или је због других околности неспособан да обавља послове радног места и тиме може угрозити безбедност имовине и запослених;

- против запосленог покреће дисциплински поступак ради утврђивања дисциплинске одговорност због непридржавања утврђених или наложених мера заштите од пожара.

Члан 24.

Секретар Школе :

- прати прописе из области заштите од пожара и у складу с тим предлаже директору потребне мере унапређивања заштите од пожара;

- учествује у изради Правила о заштити од пожара и других аката из области заштите од пожара;

- присуствује прегледима које врше надлежни инспектори МУП -а, и у сарадњи са директором стара се да се изврше наложене мере, о чему се доставља извештај надлежном инспекцијском органу.

Члан 25.

Домар Школе :

- у сарадњи са техничким сервисима врши контролу исправности и функционалност уређаја за гашење пожара, односно ватрогасних апарата и хидраната;

- спроводи превентивне мере заштите од пожара утврђене законом и другим прописима, овим Правилима и другим општим актима школе;

- врши контролу и обилазак Школе у циљу сагледавања пропуста у примени пожарно превентивних мера заштите, редовно контролише функционисање уређаја за гашење и дојаву пожара и у случају неисправности одмах обавештава директора школе и предузима потребне мере ради њихове замене, поправке, сервисирања, сличних интервенција, односно за њихово довођење у исправно стање;

- до отклањања кварова на уређајима из претходне алинеје овог става предузима потребне мере ради спречавања нежељених последица;

- са директором утврђује број и размештај противпожарних апарата, хидрантске и друге опреме;

- у случају избијања пожара непосредно учествује у утврђивању узрока пожара и о томе подноси информацију директору;

- обавезан је да редовно извештава директора о свим појавама, променама и проблемима из области заштите од пожара и предлаже предузимање конкретних мера;

- са стручним службама и инспекцијама врши одређена мерења и испитивања на електричним инсталацијама, громобранским инсталацијама и сл.;

- присуствује прегледима која врши надлежна инспекција;

- обавља и друге послове из ове области.

Члан 26.

Сви запослени у Школи имају право и дужност да :

- непосредно и у органима Школе учествују у организовању, спровођењу и

унапређивању послова противпожарне заштите односно предузимања општих и посебних мера заштите људи и имовине од пожара, у складу са законом, овим Правилима и другим општим актима школе;

- предузимају, спроводе и придржавају се прописаних мера заштите од пожара;
- буду потпуно и благовремено обавештени о појавама угрожавања људи и имовине, мерама и радњама које су предузете за отклањање последица угрожавања;
- се оспособљавају (обучавају) и врше проверу знања за непосредно примењивање мера заштите, отклањање узрока угрожавања и њихових последица;
- у току рада и по завршетку радног времена прате и контролишу рад, функционисање и исправност машина, уређаја, инсталација и других средстава у непосредној околини и да сваки квар или неисправност пријаве без одлагања директору ради отклањања неисправности због којих може доћи до угрожавања безбедности људи и имовине;
- пажљиво рукују запаљивим, експлозивним, нагризајућим и другим опасним материјама и да предузимају прописане мере заштите;
- користе лична заштитна средства и опрему, на начин који је утврђен прописима и општим актима.

Члан 27.

Запослени се упознају са мерама заштите од пожара и поступком у случају пожара кроз обавезну обуку, путем писмених упозорења и знакова опасности, и на други погодан начин.

Запослени су дужни да се у раду придржавају прописаних упутстава, упозорења, забрана, мера заштите од пожара, као и да у случају пожара приступе гашењу пожара.

Члан 28.

Запослени у Школи су дужни да се придржавају мера заштите од пожара које су утврђене Законом, овим Правилима и другим одговарајућим прописима и актима Школе, као и мера које су наложене од стране инспектора полицијске управе за заштиту од пожара.

За исправно функционисање инсталација и уређаја одговоран је директор.

За одржавање појединих инсталација и уређаја директору је одговоран домар.

Члан 29.

За непридржавање мера заштите од пожара запослени подлеже дисциплинској одговорности у складу са посебним општим актом Школе.

Члан 30.

Запослени који примети пожар дужан је да га угаси, а ако то не може да учини без опасности по себе или другога, дужан је да о пожару одмах обавести директора или главног дежурног.

Члан 31.

У случају пожара већих размера који се не може угасити употребом сопствених снага директор или лице које он овласти затражиће помоћ најближе подручне полицијске управе, односно ватрогасне јединице.

Члан 32.

Ватрогасна јединица у случају избијања пожара без одлагања предузима мере за гашење пожара.

Запослени у Школи дужни су да учествују у гашењу пожара, спасавању људи и угрожене имовине.

Члан 33.

За време пожара сви присутни или позвани запослени дужни су да извршавају налоге руководиоца акције гашења пожара.

Члан 34.

После настанка пожара и давања знака за узбуну забрањена је употреба фиксних телефона у школи, изузев за неодложне разговоре који су у вези са насталим пожаром.

Евакуација запослених и других присутних лица врши се у складу са Планом евакуације и упутством за поступање у случају пожара.

План евакуације и упутство за поступање у случају пожара морају бити истакнути на видљивом месту у школи.

Члан 35.

Гашење пожара и спасавање људи и имовине врши се док се пожар не угаси, односно спасавање не заврши.

Ватрогасна јединица сме да напусти место пожара тек пошто се руководилац акције гашења пожара увери у то да је пожар угашен.

Члан 36.

По завршеној интервенцији руководилац акције гашења пожара дужан је да сачини извештај о току и резултатима интервенције и достави га директору Школе.

6. Прорачун максималног броја људи који се могу безбедно евакуисати из објекта Школе

Члан 37.

Стручно лице које изради План евакуације и упутство о поступању у случају пожара врши и прорачун максималног броја људи који се могу безбедно евакуисати из објекта Школе.

Сви запослени у Школи се старају да сва деца, ученици, запослени и друга лица која се налазе у Школи буду безбедно евакуисана из школе у случају пожара.

7. Прелазне и завршне одредбе

Члан 38.

Унутрашњу контролу спровођења мера заштите од пожара врши директор.

Члан 39.

За сва питања која нису регулисана овим Правилима, примењиваће се одредбе одговарајућег закона и других прописа.

Члан 40.

Ступањем на снагу ових Правила престаје да важи Правилник о заштити од пожара бр.0102/822 од 20.11.1990.године.

Члан 41.

Ова Правила ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

У Нишу, 29.04.2015.г.

Заменик председника Школског одбора
ОШ "Радоје Домановић" у Нишу
Гордана Рако

Број 0-371/2015
30.04.2015.г.

Објављено на огласној табли Школе дана _____2015.г.

Ступа на снагу _____2015.г.